

Sygn. akt VU 600/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 09 lipca 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

o emeryturę

na skutek odwołania J. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

z dnia 29 marca 2013r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 600/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. odmówił J. K. (1) prawa do emerytury.

Od decyzji powyższej wnioskodawca odwołał się w dniu 16 kwietnia 2013 roku, wnosząc o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, że w okresie od 30 października 1973 roku do 30 września 1991 roku w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...)w P. T.pracował w charakterze montera konstrukcji żelbetowych, posadzkarza, lastrykarza i płytkarza, przez co spełnia przesłankę 15 lat pracy w warunkach szczególnych

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

J. K. (1), urodzony w dniu (...), w dniu 12 marca 2013 roku złożył kolejny wniosek o przyznanie prawa emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 , wniosek z dnia 31 października 2012 roku k.1-3, wyrok z dnia 22 maja 2012 r. k.8 wraz z uzasadnieniem k.9-11 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Do pracy w szczególnych warunkach Oddział nie zaliczył wnioskodawcy pracy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...)w P. T. gdzie w okresie od 30 października 1973 roku do 30 września 1991 roku wykonywał pracę na stanowiskach: lastrykarz, posadzkarz, monter konstrukcji żelbetowych, robotnik budowlany.

(okoliczność bezsporna)

W okresie od 30 października 1973 roku do 30 września 1991 roku wnioskodawca J. K. (1) był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. T. W okresie od 30 października 1973 roku do 31 maja 1985 roku pracował jako monter konstrukcji żelbetonowych.

Od 1 czerwca 1985 roku wnioskodawca w tym samym Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. T. wykonywał prace na stanowisku lastrykarz, posadzkarz, robotnik budowlany.

Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w P. T. zajmowało się budownictwem mieszkaniowym.

W okresie od 30 października 1973 roku do 31 maja 1985 roku wnioskodawca na stanowisku montera konstrukcji żelbetonowych pracował przy produkcji budowy bloków z tzw. "wielkiej płyty" i zajmował się pionizacją płyt betonowych. Wnioskodawca na przygotowanej zaprawie stawiał płyty od tzw. poziomu zero (ok. 270 cm. w górę). Były to zarówno bloki 4 piętrowe jak i wieżowce.

Począwszy od 1985 roku wnioskodawca w tym samym Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) wykonywał pracę na stanowisku posadzkarza, lastrykarza i robotnika budowlanego. W ramach powierzonych mu zadań wnioskodawca kładł wylewki na podłogi nowo wybudowanych bloków. Były to podłogi: betonowe, lastryko oraz z płytek PCV kładzione w budynkach stanie zamkniętym oraz na balkonach. Praca wnioskodawcy na stanowisku posadzkarza, lastrykarza oraz robotnika budowlanego odbywała się wewnątrz budynków.

Razem z wnioskodawcą w tym samym przedsiębiorstwie pracowali K. K. - jako monter, M. H. - jako posadzkarz-lastrykarz, E. K. - jako spawacz oraz W. S. - jako lastrykarz.

Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w P. T. nie wystawiło, J. K. (1) świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Takiego świadectwa nie otrzymał również żaden z w/w świadków.

(dowód: zeznania wnioskodawcy J. K. (1) k.25 oraz nagranie k.26 00:32:12-00:32:17, zeznania świadków: K. K. k.24 verte oraz nagranie k. 26 00:13:46-00:16:27, świadka M. H. k.24 verte oraz nagranie k.26 00:17:07-00:19:56, zeznania świadka: E. K. k.25 oraz nagranie k.26 00:21:04-00:22:47, zeznania świadka W. S. k.25 oraz nagranie k.26 00:24:10-00:26:18 w aktach sprawy, świadectwo pracy k.9-10, karta kwalifikacyjna k.13-14, 15-16, 17-18, 19-20, i verte, angaże k.19 i verte2, zaświadczenie k.11 w aktach organu rentowego)

Sąd Okręgowy zważył i ocenił co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, a w dniu (...) roku ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Organ rentowy uznał bowiem, że wnioskodawca nie spełnia przesłanki zatrudnienia w warunkach szczególnych co najmniej przez 15 lat. Wnioskodawca twierdził zaś, że legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych bowiem pracował w takich warunkach w okresie od 30 października 1973 roku do 30 września 1991 roku 1974 w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. T. w charakterze monter konstrukcji żelbetowych (do 31 maja 1985 roku), a następnie (do 30 września 1991 roku) posadzkarza, lastrykarza, robotnika budowlanego. Podkreślenia wymaga jednak fakt, że prace te wnioskodawca wykonał w pomieszczeniach zamkniętych i nie należała do prac wykonywanych na wysokości. Jako monter konstrukcji żelbetowych wnioskodawca co prawda stawiał betonowe

plyty, pionizował je i montował z nich ściany bloków montując na przygotowanej wcześniej zaprawie murarskiej. Jednak tego rodzaju pracę wnioskodawca wykonywał do końca maja 1985 roku, a zatem przez niecałe 12 lat, co nie uprawnia go do nabycia praw do wcześniejszej emerytury. Jak wynika ze znajdujących się w aktach sprawy angaży, zeznań świadków i samego wnioskodawcy, od 1 czerwca 1985 roku J. K. (2) w tym samym Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. T. pracował jako posadzkarz, lastrykarz oraz robotnik budowlany, gdzie zajmował się wylewaniem posadzek betonowych, lastrykowych oraz kładzeniem płytek PCV. Prace tę wnioskodawca wykonywał w pomieszczeniach zamkniętych sufitem, podłogą i ścianami podłogi betonowe i lastriko i to ta a praca zajmowała większość jego czasu pracy. Co prawda z zeznań wnioskodawcy wynika, że prace tę wnioskodawca wykonywał również na balkonach, zarówno bloków czteropiętrowych jak i wieżowców, co jednak przy uwzględnieniu wielkości balkonów nie zajmowało mu wiele czasu.

Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace, o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

W ocenie Sądu wnioskodawca nie wykazał w toku postępowania, że przeżywał okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. T. tj. w okresie od 30 października 1973 roku do 30 września 1991 roku stale i w pełnym w wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych.

Świadkowie: K. K., M. H., E. K. oraz W. S. pracowali z wnioskodawcą w tym samym czasie, dobrze zapamiętali wnioskodawcę z tego okresu jak również rodzaj charakter wykonywanej przez niego pracy. Zeznań tych wynika jednoznacznie, że w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. T. wnioskodawca w okresie od 30 października 1973 roku do 31 maja 1985 roku jako monter konstrukcji żelbetonowych wykonywał na wysokości jedynie pewne czynności tj. związane z pionizacją płyt betonowych podnoszonych przez dźwig oraz ich ustawieniem na przygotowanej wcześniej zaprawie. Prace te jednak J. K. (1) wykonywał zarówno stojąc na rusztowaniach, ale także z ziemi czy od wysokości podmurówki.

Ustawowa definicja pracy na wysokości stanowi, że jest to praca wykonywana na powierzchni znajdującej się na wysokości co najmniej 1 metra ponad poziomem podłogi lub ziemi. Przepisy wyraźnie podkreślają, że nie chodzi tu jednak o prace na powierzchniach (§ 105 ust.1-3 rozporządzenia MP i PS z dnia 26 września 1997 roku w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy):

- osłoniętych ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5 m pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi;
- wyposażonych w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem wysokości.

Nawet gdyby jednak przyjąć, że praca jaka wnioskodawca wykonywał w tym okresie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach, to stanowi to okres niespełna 12 lat.

Już bowiem od 1 czerwca 1985 roku wnioskodawca w tym samym Przedsiębiorstwie wykonywał prace lastrykarza, posadzkarza, gdzie w ramach powierzonych obowiązków w zamkniętym pomieszczeniu kładł podłogi: betonowe i z lastriko oraz w minimalnym wymiarze czasu pracy płytki PCV na balkonach.

Nie ma znaczenia podnoszona przez wnioskodawcę okoliczność, że budynki, w których wnioskodawca kładł podłogi były bloki 4 piętrowe oraz wielopiętrowe (tzw. wieżowce) w stanie zamkniętym sufitem, ścianami i podłogą, a w związku z czym nie mogą zostać zaliczone do prac wykonywanych na wysokości. prace wykonywane na wysokości.

Biorąc pod uwagę powyższe uznać należało, iż wnioskodawca nie wykazał, by spełnił przesłankę wykonywania pracy w warunkach szczególnych w ilości co najmniej 15 lat. Fakt ten skutkował koniecznością przyjęcia, że nie spełnia on

wymaganych prawem warunków do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

i